

CE Aardrijkskunde HAVO eerste tijdvak 2017

Verslag landelijke examenbesprekingen KNAG aardrijkskunde HAVO

Let op. Het betreft hier een **advies** bij het correctievoorschrift HAVO 2017. Dit advies is opgesteld door een groep docenten aardrijkskunde die bijeen waren op de door het KNAG georganiseerde landelijke examenbespreking HAVO d.d. 19 mei 2017. Deze docenten waren de afgevaardigden van de regionale besprekingen die voor alle aardrijkskundedocenten toegankelijk zijn. De verantwoordelijkheid voor de correctie berust bij de examinator en corrector.

Vraag 1

Grondstoffen in plaats van koffiebonen is ook goed.

Vraag 3

Eerste streepje. Exportvalorisatie is niet goed want de grafiek gaat over de totale koffie uitvoer, dus ook de bewerkte koffie.

Vraag 4

Een voorbeeld van een omgekeerde redenering is: Het verplaatsen van onderdelen in de productieketen naar de periferie leidt tot lagere kosten voor de multinational, waardoor de winst toeneemt en ten goede komt aan centrumlanden (denk aan hoofdkantoor, belastingen, aandeelhouders).

Vraag 5

Derde bolletje. Voertaal in plaats van lingua franca is ook goed. Alle overige aanduidingen zijn fout.

Vraag 7

Een verwijzing dat export eenzijdig gericht is op grondstoffen en niet op een product, mag ook goed gerekend worden.

Alleen antwoorden met betrekking tot de kaarten 245c en 245d zijn goed.

Vraag 8

Het verschil of de meerwaarde van de HDI ten opzichte van zowel BNP als globaliseringsindex moet uitgelegd worden. Daarbij kan ook gebruik worden gemaakt van de omschrijving van HDI in de atlas (kaart 240B).

Vraag 9

Tweede bolletje: Leerlingen moeten zowel het proces van de neerslag bij de evenaar als de droogte bij de keerkringen benoemen.

Vraag 10

Alleen antwoorden met betrekking tot zeestromen zijn goed.

Voor de oostkust van zuidelijk Afrika bevindt zich een warme zeestroom / voor de westkust een koude zeestroom ('en' vervangen door slash).

Vraag 14

Tweede bolletje. Werd kalksteen omhoog geduwd mag als tussen haakjes gelezen worden.

Tweede bolletje. Alleen het woord plooiing is ook goed.

Vraag 15

In het westelijk deel vindt subductie (van oceanische korst) plaats / in het oostelijk deel geen subductie (meer) ('en' vervangen door slash).

Vraag 16

Tweede bolletje. (grote) hoeveelheden neerslag / smeltwater.

Vraag 17

Perzische Golf is ook goed.

Overige zeeën fout.

Vraag 19

Tweede streepje: betere scholing en betere carrière mogelijkheden zijn 2 aparte oorzaken.

Vraag 20

Ook een juiste uitleg is suburbanisatie vanuit Singapore naar Riau-eilanden.

Vraag 21

Tweede bolletje: dan in de periode daarvoor/daarna kan als tussen haakjes gelezen worden.

Vraag 25

Eerste bolletje. Een verwijzing naar het zuid(oosten) van Indonesië is ook goed.

Tweede bolletje: Loofbomen zijn ook goed, is ook een natuurlijk kenmerk.

Vraag 26

Alleen wisseling van schaalniveau zonder verdere toelichting is fout.

Vraag 27

Antwoorden met betrekking tot smeltwater zijn fout.

Vraag 29

Eerste bolletje: juni is een zomermaand, dus het antwoord zomer is goed.

Eerste bolletje: mei is een voorjaarsmaand, dus voorjaar is ook goed.

Tweede bolletje: terwijl t/m bestaat mag als tussen haakjes gelezen worden.

Vraag 31

Eerste bolletje: Internationaal kan tussen haakjes gelezen worden.

Tweede bolletje: Technisch kan tussen haakjes gelezen worden.

Vraag 32

Ook een juist kenmerk is dat er veel ruimte is.

Vraag 33

Alleen herstructurering is goed.

Vraag 34

Eerste bolletje: ook goed is geconcentreerde groei (met verwijzing naar kaart 63 C4).

Tweede bolletje: antwoorden die erop duiden dat de verandering van Strijp-S de bevolkingsontwikkeling in gang heeft gezet, zijn ook goed.